

JAZAVAC– *Meles meles* L.

- Rod: *Meles*
- Vrsta: Jazavac – *Meles meles* L.

Rasprostranjenost

- Jazavac se nalazi skoro po celoj Evropi i u Aziji do reke Lene.
- U Srbiji ga ima u šumama, a najviše u šumama koje su blizu obrađenih polja i vinograda.

Izgled

- Krzno u jazavca je po leđima i sa strane sivo, na glavi belkasto sa dve crne pruge koje se protežu od gubice preko očiju i ušiju do vrata, a grudi, noge i trbuh crni.
- Ima razvijene čeljusti udešene za biljnu i mesnatu hranu sa 38 jakih zuba.
- Telo je u jazavca krupno, zdepasto i oko 90 cm dugačko, noge razvijene i kratke sa jakim prstima i velikim noktima kojima kopa pod- zemne stanove.
- Visok je do 40 cm, a rep mu je dugačak oko 12 cm. Odrastao jazavac može da bude pred jesen preko 15 kg težak, a doživi 12-15 godina.
- Ispod repa ima žlezdu koja luči lepljivu tečnost vrlo neprijatnog mirisa.
- Glava je u jazavca dugačka i izvučena u njušku, oči su mu malene, dlaka dobra i vrlo pogodna za izradu četkica za slikare.

Meles meles

Stanište

- Jazavac iskopa u zemlji jamu preko dva metra dugačku ispod površine, sa ulaznim hodnikom od 2-5 metara dugim i kotlastim proširenjem na kraju.
- Ovakva jazbina ima više hodnika, ali se za ulaz i izlaz jazavac služi samo jednim, a ostale iskopa radi provetravanja stana i da može u slučaju opasnosti iz jame pobeći.
- Jazbina kod jazavca vrlo je čista. Kada se u njegovu jazbinu nasilno useli lisica, radije napusti jamu, jer ne trpi nered koji stvara prljava lisica.
- Ipak su poznati slučajevi stanovanja lisice i jazavca u isto jazbini.

Način života

- Jazavac provodi ceo dan u jami i samo noću izlazi u lov i po hranu.
- Jamu napušta kasno uveče, oprezno i plašljivo. Najpre izvuče malo glavu, pa mirno čeka i sluša, onda se povuče nazad u hodnik, stresa zemlju, osluškuje, njuši i kad se uverio da je siguran, izlazi napolje.
- Kreće se tromo i lagano.

Ishrana

- Hrani se plodovima divljeg voća, žirom i bukvicom, korenjem raznog šumskog bilja, puhovima, bubama i jajima ptica koje se gnezde na zemlji, a hvata mladu i ranjenu divljač.
- U poljima jede kukuruz, pasulj i grožđe. Od ovako raznolike hrane pred zimu bude toliko debeo, da se jedva kreće.
- Pošto zimi ne može da dođe do hrane, priroda koja je regulisala ceo život na zemlji, nije zaboravila ni ovoga plahoga i nespretnoga proždrljivca.
- Debeo i trom, smotan u klupče, prespava u jami celu zimu.
- Kad uproleće otople dani, budi se iz zimskog sna, a iz jame izlazi kad priroda ozeleni.

Razmnožavanje

- U julu-avgustu jazavci se pare, pa se u to vreme kod ženke mogu naći u jazbini dva i više mužjaka.
- Ponekad se događa da se pare i u oktobru.
- U prvom slučaju bremenitost traje 245-305 dana a u drugom samo 180.
- Dugo trajanje bremenitosti posle letnjeg parenja dolazi usled pojave tzv. embriotenije, jer oplođeno jaje miruje i počinje da se razvija tek oko polovine decembra.
- U martu okoti ženka 3-5 jazavčića, koji su 28-35 dana slepi.

Razvoj mladih

- Mladi jazavčići ne mogu sami ispražnjavati creva, nego tek nakon lake masaže (trenja) koju izvodi majka jazavca ližući ih po trbuhu jezikom.
- Tek nakon mesec dana počinje organizam jazavčića obavljati tu funkciju bez pomoći jazavice.
- Kad odrastu izvodi ih majka na sunčanje pred jazbinu, a kad ojačaju vodi ih noću u lov i na pašu.
- U petom mesecu mladi su već toliko ojačali da se mogu samostalno brinuti za hranu, pa ih majka napušta.
- Polnu zrelost dostižu sa 1,5-2 godine.

HVALA NA PAŽNJI!